



*Adroddiad blynyddol y
Pennaeth Gwasanaethau
Democratiaeth
2023/24*



RHAGAIR

Mae'n bleser gennyf gyflwyno fy adroddiad blynyddol cryno yn amlinellu'r gefnogaeth sydd ar gael i Gynghorwyr Gwynedd. Mae'r adroddiad hwn yn canolbwyntio ar yr hyn a gyflawnwyd yn ychwanegol yn ystod y flwyddyn er mwyn eich cefnogi.

Rwy'n awyddus i barhau i'ch cefnogi yn y modd mwyaf effeithiol a fyddai hynny ddim yn bosib heb eich cefnogaeth chi fel Cynghorwyr a chefnogaeth y gwahanol swyddogion sy'n gweithio yn y cefndir.

Edrychaf ymlaen i gyd-weithio gyda chi dros y blynyddoedd i ddod. Diolch.

Cofion,

Ian



Ian Jones,

Pennaeth Gwasanaethau Democratiaeth

ADRODD NOL AR FLAENORIAETHAU 2023/24

2023/24 – parhau a'r gefnogaeth

Bu 2023/24 yn flwyddyn o barhau a'r gwaith o adeiladu ar y seiliau cadarn o'r gefnogaeth sydd mewn lle ar eich cyfer. Roeddwn wedi amlinellu pedair prif flaenoriaeth ar gyfer y flwyddyn. Mae'r isod yn dangos y cynnydd yn erbyn y pedwar maes.

DIOGELWCH A CHEFNOGAETH I GYNGHORWYR

Beth wnaethom ei addo?

Parhau i roi ffocws ar faterion diogelwch i Gynghorwyr yn ogystal a chefnogaeth lles a iechyd meddwl i Gynghorwyr.



Beth wnaethom ei gyflawni?

- Mae ffocws parhaus yn cael ei roi ar ddiogelwch i Gynghorwyr, gydag asesiad risg yn cael ei gynnal cyn pob cyfarfod aml-leoliad.
- Mae hyfforddiant penodol ar ddiogelwch i Gynghorwyr yn cael ei gynnal, a materion diogelwch yn cael eu codi fel rhan o hyfforddiant i Gadeiryddion.
- Mae bwletin penodol i aelodau wedi bod yn rhoi sylw cyson i gefnogaeth a lles Gynghorwyr, gyda thudalennau penodol ar y mewn-rwyd aelodau hefyd.
- Cynhelir sgysrsiau anffurfiol gyda merched sy'n Gynghorwyr er mwyn iddynt gynnig cefnogaeth i'w gilydd yn y rôl unigryw.

HYFFORDDIANT I GYNGHORWYR—SGYRSIAU DATBLYGIAD PERSONOL

Beth wnaethom ei addo?

Byddwn yn cynnig sesiynau 1-1 i Gynghorwyr i drafod cefnogaeth o ran datblygiad yn eich rôl a pharatoi at rolau posib yn y dyfodol ee rôl Cadeirydd.

Beth wnaethom ei gyflawni?

- Bu rhywfaint o newid trywydd gan flaenoriaethu'r angen i roi sylw i hyfforddiant craidd fel man cychwyn.
- Rydym wedi cychwyn gyda ail edrych ar ddefnyddio adnoddau yn y modd mwyaf priodol gan dargedu hyfforddiant craidd yn y lle cyntaf.
- Er hynny, rydym yn cynnal rhaglen lawn o hyfforddiant, gan gynnwys hyfforddiant datblygol.
- Rydym yn darparu hyfforddiant mewnol ac allanol o safon uchel
- Yr her yn awr yw sicrhau defnyddio adnoddau yn y modd mwyaf priodol



EDRYCH AR EIN TREFNIADAU CRAFFU YN DILYN GWAITH ARCHWILIO CYMRU

Beth wnaethom ei addo?

Byddwn yn edrych ar ein trefniadau craffu yn sgil allbwn gwaith Archwilio Cymru i'n trefniadau cyfredol, gan edrych a oes angen mwy o hyfforddiant neu addasu ein pwyllgorau mewn unrhyw fodd.



Pwrpas Craffu yng Ngwynedd yw:

**CYFRANNU AT YRRU GWELLIANT
MEWN GWASANAETHAU
I BOBL GWYNEDD**

Gwneir hyn yn adeiladol trwy:

- Ymchwilio i bryderon am ansawdd ein gwasanaethau
- Weithredu fel Ffrind Critigol yn sicrhau fod sylw priodol yn cael ei roi i lais y dinesydd
- Adnabod ymarfer da a gwendidau
- Dal y Cabinet a'i Aelodau i gyfrif
- Adolygu neu graffu penderfyniadau neu weithredoedd nad ydynt yn gyfrifoldeb y Cabinet

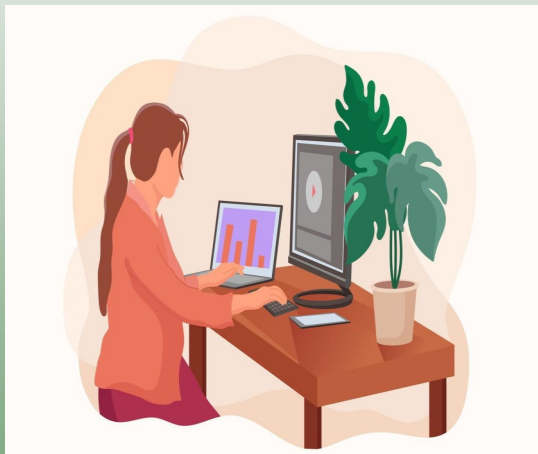
Beth wnaethom ei gyflawni?

- ◆ Adolygiad wedi ei gynnal yn ystod y flwyddyn
- ◆ Cadarnhau parhau gyda'r trefniadau cyfredol o ran 3 pwyllgor
- ◆ Hyfforddiant wedi ei gynnal i'r holl Gynghorwyr er mwyn pwysleisio pwysigrwydd cwestiynu yn strategol a chraff a'r angen am argymhellion clir er mwyn gallu eu tracio a phrofi effaith craffu
- ◆ Addasiadau i'n trefniadau mewnol er mwyn miniogi ein trefniadau craffu ee ffocws penodol ar gwestiynu craff yn y sesiynau briffio, paratoi cwestiynau o flaen llaw yn y sesiynau anffurfiol, a hunan arfarnu perfformiad y pwyllgorau

CYNGOR DI-BAPUR

Beth wnaethom ei addo?

Symud at fod yn Gyngor di bapur er mwyn lleihau ein ôl troed carbon a gwir-eddu'r arbedion perthnasol i'r Cyngor



Beth wnaethom ei gyflawni?

- * Wedi gweithredu i gyflawni'r buddion amrywiol – budd amgylcheddol, rhannu gwybodaeth yn sydyn, cyflawni arbedion.
 - * Roedd 29 o Gynghorwyr yn derbyn copïau papur (ar gyfer rhwng 1 a 10 pwyllgor yr un)
 - * Wedi darparu sgrin ychwanegol i Gynghorwyr i gynorthwyo yn eu gwaith, a chynnig hyfforddiant 1:1 ar osod a defnyddio'r cyfarpar
 - * Mae rhai unigolion yn parhau i dderbyn copïau papur yn ôl yr angen
 - * Wedi arbed arian i'r Cyngor ar gostau argraffu a phostio, yn ogystal a lleihau ôl troed carbon, osgoi unrhyw broblemau yn sgil y post, a galluogi cyfathrebu ar ein union ayyb
- Diolch i bawb am eu cyd-weithrediad

2023/24— LLWYDDIANNAU ERAILL

91% o Gynghorwyr Gwynedd wedi adrodd bod gwasanaeth gan y Tîm Democratiaeth yn dda/ dda iawn

98% o daflenni penderfyniad o bwyllgorau'r Cyngor wedi eu cyhoeddi o fewn 5 diwrnod gwaith.

Gynnal y rhaglen bwyllgorau ar gyfer y flwyddyn, dros 150 o gyfarfodydd i gyd, yn gyfarfodydd rhithiol ac amlleoliad gan ddatblygu ein trefniadau gwe ddarledu

Gweinyddu cyflogau a chostau Cynghorwyr a chyhoeddi'r wybodaeth yn unol a'r gofynion statudol

Cynorthwyo Cynghorwyr unigol gyda sefyllfaoedd amrywiol.

Adolygu trefniadau a hawliau mamolaeth Cyngorwyr yn un enghraifft

Croesawu Cynghorydd newydd yn ystod y flwyddyn, gan adolygu ein trefniadau croesawu ac anwytho

Cymryd camau ychwanegol i oresgyn problemau cyswllt ac i wella'r sain yn y siambrau ar gyfer cyfarfodydd hybrid

Gweinyddu cyflogau a chostau Cynghorwyr yn unol â gofynion y Panel Annibynnol ar gydnabyddiaeth ariannol

Gweinyddu pwyllgorau rhanbarthol a chefnogi sefydlu Cydbwyllgor Corfforiedig y gogledd a'i is-bwyllgorau

Cynnal rhaglen lawn o hyfforddiant gyda recordiadau o nifer o'r digwyddiadau ar y Mewnrwyd

Parhau i ddatblygu'r mewnrwyd aelodau a chyhoeddi bwletin Aelodau yn wythnosol er mwyn cyfathrebu'n amserol

Cynnig cymorth ac arweiniad o ran defnyddio technoleg mewn cyfarfodydd

Cefnogi Cadeiryddion ac is-gadeiryddion amrywiol bwyllgorau trwy ddarparu nodyn briffio, adroddiadau, cyngor ac arweiniad iddynt mewn sefyllfaoedd ffurfiol ac anffurfiol. Cynnal hyfforddiant penodol i Gadeiryddion a darpar Gadeiryddion, gan gynnwys gogwydd o'r defnydd o dechnoleg.

BLAENORIAETHAU 2024/25

Yn ystod 2024/25 byddwn yn parhau a'r arlwy arferol o gefnogaeth i Gynghorwyr. Yn ogystal byddwn yn:

- ◇ ***Parhau i adeiladu ar ein trefniadau Diogelwch a chefnogaeth i Gynghorwyr o fewn ein gallu.***

- ◇ ***Rhesymoli'r rhaglen hyfforddiant a rhaglen briffio ar gyfer Cynghorwyr er mwyn gwneud y defnydd gorau o amser Cynghorwyr ac adnoddau'r Cyngor.***

- ◇ ***Bwrw ymlaen gyda newidadau i drefniadau Craffu er mwyn sicrhau fod Craffu yn gwneud gwahaniaeth.***

- ◇ ***Gweithio gyda Cadeirydd y pwyllgor Gwasanaethau Democratiaeth i dynnu sylw at y gefnogaeth sydd ar gael i Gynghorwyr—gan gychwyn gyda 'newyddlen y Cadeirydd' fel rhan o'r bwletin Aelodau yn dilyn pob cyfarfod o'r Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaeth.***

Cofiwch gysylltu gyda mi neu unrhyw un o'r tîm yn uniongyrchol i drafod unrhyw bryderon.

Rwy'n edrych ymlaen at gyd-weithio gyda chi dros y flwyddyn i ddod.